

Dochter, Moeder, Vrouw in de XXIe eeuw

Argument van het NLS-Congres in Genève

Pierre-Gilles Guéguen

De XXe eeuw is de eeuw van de vrouwenemancipatie en het feminisme geweest.

Freud had reeds te maken met een zekere emancipatie van de vrouwen, zoals blijkt in het geval van Dora of dat van de jonge homoseksuele vrouw. De daaruit resulterende sociale verworvenheden en transformaties van de manieren van genieten hebben nochtans geen oplossingen geboden voor de manier waarop vrouwen het moeten stellen met de *semblants* om “vrouw te worden” (*devenir femme*) - met de befaamde woorden van Simone de Beauvoir. Met zijn seminarie *Encore* leverde ook Lacan in 1973 zijn bijdrage tot het debat van die tijd.

Welke plaats neemt de liefde vandaag in tussen de seksen? Hoe komen koppels bijeen, en ook: hoe gaan ze weer uiteen? Hoe beleven vrouwen hun genot en het soort eenzaamheid die dat in onze individualistische maatschappij met zich meebrengt? Hoe kunnen zij antwoorden op de verleidingen van de medische techniek op het gebied van bijvoorbeeld de voortplanting en de plastische chirurgie? Parallel met het verval van de vaderfunctie en de klim van het object naar het zenit zijn veel van deze vragen in onze maatschappij de laatste tien jaar zwaarder gaan wegen.

De garantie van gelijkheid in het werk, de massale professionalisering van de vrouwen (Lacan behandelde dit al in zijn “*Propos directifs pour un Congrès sur la sexualité féminine*”), de dictatuur van de moderne standaardvormen van de maskerade, de mogelijkheid die men nu heeft om het moment van moederschap te kiezen en de vruchtbaarheidsperiode te verlengen, hebben ook hun keerzijde. De liberalisering van de zeden die tegelijkertijd een veronderstelde symmetrie van het genot én het onbegrensde van het vrouwelijke genot verheerlijkt, drijft heel wat vrouwelijke subjecten tot een verheerlijking van de liefde of ook nog, tot de ravage. Uitgeput door de strijd tussen de seksen, verdwaald in hun genot, lijdend onder een vereenzaming die door de chaos van het liefdesleven nog wordt vergroot richten deze subjecten zich tot de psychoanalyse om daar een antwoord op hun vragen over de vrouwelijke positie te vinden.

Op ons volgende congres wordt het onze taak om daarvan de symptomatische vormen één per één te onderzoeken.

Dominique Laurent gaf al aan in het artikel “*Femme*” in het volume *Scilicet* ter voorbereiding op het AMP-congres: “Van het freudiaanse anatomische tekort naar het ontbreken van de betekenaar voor *De* vrouw ontvouwt zich de verhouding van de vrouwen tot de *semblant* en tot “*l’apparole*” waarmee ze daaraan het hoofd moeten bieden. Vrouwen weten aldus dat zij de verantwoordelijkheid dragen om dat wezen (*être*), dat noch een betekenaars- noch een libidineuze essentie (*essence*) heeft, op een singuliere wijze, één per één, te doen bestaan.” En dat is een geforceerde keuze die beslist antibiologisch is.

Ons volgend congres, dat zal plaatsvinden in Genève, ligt in het verlengde van dat van het AMP in Parijs. De verenigingen en groepen van de NLS kunnen aldus hun werk laten aansluiten bij het thema van het Congres van de AMP – *Semblants* en *sinthoom* – maar dan

gericht op het uitdiepen van de dimensie die Eric Laurent “de vrouwelijke positie van het zijn” heeft genoemd. De titel van ons congres luidt dan ook:

“Dochter, Moeder, Vrouw in de XXIe eeuw”.

Het Congres zal plaatsgrijpen in Genève (Zwitserland), op 26 en 27 juni 2010.

(vertaling Luc Vander Vennet en Lieven Jonckheere)

BEKNOPTE BIBLIOGRAFIE VAN HET NLS-CONGRES 2010

Lacan, J., « Propos directifs pour un Congrès sur la sexualité féminine » [1958-60], *Ecrits*, Seuil, 1966, pp. 725-736.

Lacan, J., « La signification du phallus. Die Bedeutung des Phallus » [1958], *Ecrits, op. cit.*, pp. 685-695.

Lacan, J., *Le Séminaire. Livre XX. Encore* [1972-73], Seuil Paris, 1975.

Freud, S., « La féminité » [1932], *Nouvelles Conférences d'introduction à la psychanalyse*, Paris, Gallimard, 1984, pp. 150-181.

Miller, J.-A., « Des semblants dans la relation entre les sexes », *La Cause freudienne*, 36, pp. 7-16.

Miller, J.-A., « Un répartitoire sexuel », *La Cause freudienne*, 40, pp. 7-27.

Laurent, E., « Positions féminines de l'être », *La Cause freudienne*, 24, pp. 107-113.